

Riedsútstel

Ried	: 16 december 2021
Agindapunt	: 11
Status	: Besluitvormend
Program	: Programma 8
Eardere behandeling	: N.v.t.
Portefúljuhâlder	: Mevr. G. Hoekstra
Amtner	: Dhr. F. de Jong
Taheakke	: 1. Raadsbesluit Adviesrecht S2021-10258. 2. Raadsbesluit Participatie S2021-10364. 3. Lijst adviesrecht (Omgevingswet)
Saak- en stiknûmer	: Z2021-04580 / S2021-27905

Underwerp

Adviesrecht, delegatie en participatie Omgevingswet

Wy stelle jo foar te besluten om:

1. De bijgevoegde lijst adviesrecht vast te stellen, in welke gevallen een bindend advies wordt gevraagd aan de gemeenteraad;
2. Besluiten omtrent het al dan niet vaststellen van delen van het omgevingsplan te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders in die gevallen die niet adviesplichtig zijn volgens de omschrijving in de lijst adviesrecht als bedoeld onder 1;
3. Participatie te verplichten voor de gevallen die volgens de omschrijving van de bijgaande lijst adviesrecht adviesplichting zijn;
4. Deze besluiten uiterlijk een jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet te evalueren;
5. Bovengenoemde besluiten treden in werking op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt.

Koarte gearfetting

De gemeenteraad wordt, in het kader van de nieuwe Omgevingswet, voorgesteld een lijst met adviesrecht vast te stellen en te bepalen wanneer participatie verplicht is. Ook wordt de raad voorgesteld besluiten omtrent het al dan niet vaststellen van delen van het omgevingsplan te delegeren aan het college.

Foech ried/kolleezje:

Het college is onder de Omgevingswet het bevoegde bestuursorgaan om te besluiten op de aanvragen omgevingsvergunningen. De raad kan bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten bepalen wanneer zij een bindend advies wil afgeven op een aanvraag omgevingsvergunning in strijd met het toekomstige (tijdelijke) omgevingsplan. Ook kan de raad participatie verplicht stellen voor aanvragen omgevingsvergunningen in strijd met het omgevingsplan (huidig is dit het bestemmingsplan). Daarnaast kan de raad delen van het omgevingsplan (planwijzigingen) delegeren.

Ynlieding

Adviesrecht

In de huidige regelgeving (Wabo) geldt dat bij een aanvraag om omgevingsvergunning, die in strijd is met het bestemmingsplan en die niet verleend kan worden met een binnenplanse afwijking of met een kruimelvergunning, de uitgebreide procedure van toepassing is. Daarover besluit de raad met een zogenoemde "verklaring van geen bedenkingen", waarna het college van burgemeester en wethouders een omgevingsvergunning kan verlenen. In 2011 (zie bijlage 4) is een lijst opgesteld met categorieën van gevallen waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen (hierna: VVGB) noodzakelijk is. Het college van burgemeester en wethouders verleent in die gevallen de omgevingsvergunning zonder VVGB.

Het college is onder de Omgevingswet het bevoegde bestuursorgaan om te besluiten op de aanvragen omgevingsvergunningen. De raad kan onder de Omgevingswet bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten bepalen wanneer zij een bindend advies wil afgeven op een aanvraag omgevingsvergunning in strijd met het toekomstige (tijdelijke) omgevingsplan. De gemeenteraad geeft advies over die buitenplanse omgevingsplanactiviteiten, waarvan de raad zelf heeft vastgelegd hiervoor gebruik te willen maken van het bindend adviesrecht. Het college van B&W kan een dergelijke aanvraag in dat geval dus niet zelfstandig afdoen; pas wanneer de raad akkoord gaat.

Daarnaast vervalt na inwerkingtreding van de Omgevingswet de zgn. Kruimelregeling, die nu is opgenomen in het Besluit omgevingsrecht. In de kruimelregeling staan de relatief kleinere buitenplanse afwijkingen van het bestemmingsplan, waarvoor het college bevoegd is en die nu ook al met de korte, reguliere procedure verleend kunnen worden. Deze kruimellijst wordt met de nu voorliggende advieslijst inhoudelijk aangehouden; de aanvragen/ plannen die niet passen binnen die lijst worden, net als nu, voorgelegd aan de raad.

Op basis van bovenstaande is een advieslijst bijgevoegd (bijlage 3) met activiteiten waar het adviesrecht van de raad voor geldt. De lijst is beleidsneutraal opgesteld op basis van de bovengenoemde VVGB en de landelijke kruimellijst uit het Besluit omgevingsrecht en de bestaande wijzigingsbevoegdheden in de verschillende bestemmingsplannen. Voor de gevallen waar geen adviesrecht geldt, is het college bevoegd om te beslissen.

Delegatie

Voor het veranderen van delen van het omgevingsplan ontstaat onder de Omgevingswet een delegatiemogelijkheid. Onder de huidige wet bestaat die mogelijkheid niet. Deze delegatiebevoegdheid doet denken aan de wijzigingsbevoegdheden in de bestemmingsplannen, die in de Omgevingswet niet terugkomen. Aan de raad wordt voorgesteld om voor deze delegatiemogelijkheid aan te sluiten bij de lijst met adviesrecht: Alleen bij de relatief grotere veranderingen, zoals in de lijst genoemd, blijft de raad bevoegd, in de andere gevallen is het college bevoegd om te beslissen op verzoeken om aanpassingen van delen van het omgevingsplan.

Participatie

Naast een lijst voor adviesrecht kan de raad ook gevallen aanwijzen waarvoor participatie verplicht wordt gesteld. Deze participatie moet plaatsvinden voordat de aanvraag wordt ingediend en zal deel uitmaken van de indieningsvereisten. Hierover is de raad ook een besluitpunt voorgelegd. Voorgesteld wordt deze aan te laten sluiten op lijst Adviesrecht, omdat het daarbij veelal om uitgebreide plannen gaan met veelal een grote impact op de leefomgeving.

Histoarje

Op 22 april 2021 heeft de raad ingestemd met het opstellen van een advieslijst (zie bijlage 1). Hieraan wordt met dit voorstel invulling gegeven. Hetzelfde geldt voor participatie bij de buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (zie bijlage 2).

Opinierend adviesrecht en participatie

Uw raad heeft opiniërend over de onderwerpen adviesrecht en participatie gesproken. Bij de opiniërende behandeling is voorgesteld om bij de opstelling van de advieslijst te kijken naar:

1. initiatieven met afwijkingen in buiten stedelijk gebied
2. initiatieven met betrekking tot industrie groter dan categorie_3
3. andere initiatieven met een verwacht milieueffect
4. initiatieven binnen de bebouwde kom waar planschade van toepassing is

Dit zijn zaken die verder moesten worden uitgewerkt, dit is onder de aandacht gebracht in het besluit van 22 april 2021.

Besluitvormend adviesrecht en participatie

De raad heeft eerder besloten over adviesrecht om:

1. Van de adviesrol onder de Omgevingswet gebruik te maken.
2. Een lijst van criteria op te stellen voor die buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarover de raad advies wil geven.
3. De lijst jaarlijks, te beginnen 1 jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet, te evalueren en indien nodig aan te passen.

De raad heeft eerder besloten over participatie om: Een lijst op te stellen die is afgestemd - en waar mogelijk gelijk is aan - de nog op te stellen lijst van het adviesrecht”.

Delegatie (nieuw)

Het onderwerp delegatie is nog niet eerder behandeld in een raadsvergadering. Onder argumenten zal duidelijk worden dat dit onderwerp directe raakvlakken heeft met de advieslijst en dat het een voor de hand liggende keuze (argument 2.1) is om voor planwijzigingen (delegatie) een koppeling te maken met de advieslijst.

Toezeggingen

Verder heeft de portefeuillehouder toegezegd betreffende dit onderwerp:

1. Meer beeld en geluid te leveren betreffende dit onderwerp
2. inzage te geven in de bestemmingsplanwijzigingen van het afgelopen jaar

Betreffende deze toezeggingen het volgende:

1. Er is voorafgaand aan dit raadsvoorstel een presentatie gegeven waarin praktijkvoorbeelden genoemd zijn en bijgaande advieslijst is daarop toegepast
2. afgelopen jaar zijn er slechts twee Vvgb aanvragen voor aanvragen omgevingsvergunningen geweest. Verder zijn in de presentatie (van 30 november 2021) de aantallen bestemmingsplanwijzigingen in beeld gebracht

Te berikken effect

Met het nemen van deze besluiten kunnen de gemeenteraad en het college na invoering van de Omgevingswet (naar verwachting: 1 juli 2022) werken met de verschillende bevoegdheden van de Omgevingswet. Praktisch gezien maakt dit het mogelijk om te kunnen blijven werken zoals we dat nu ook al doen. Hiermee leren we eerst de

verschillende bevoegdheden goed kennen voordat er inhoudelijke veranderingen doorgevoerd worden.

Argumenten:

1.1 Een beleidsneutrale overgang brengt geen inhoudelijke verandering in de huidige praktijk.

Het huidige systeem wordt gecontinueerd. Door bijgaande lijst vast te stellen zal er onder de Omgevingswet geen verandering plaatsvinden ten opzichte van hoe het is geregeld onder de Wabo en de Bor. Veel aanvragen, met name in het buitengebied, zullen advies plichtig blijven. Dit is daarom een voor de hand liggende keuze die geen risico's met zich meebrengt. Wel wordt de doorlooperperiode korter, dit betekent wel wat voor de raad, hoe meer plannen zij willen zien hoe vaker ze bij elkaar moeten komen, om te kunnen voldoen aan de doorlooptijden.

1.2 De Omgevingswet geeft ruimte om een advieslijst op te stellen

De Omgevingswet geeft de raad de mogelijkheid om gevallen aan te wijzen waarvoor het college de raad om advies moet vragen. Het raadsadvies is bindend voor het college. De wet stelt geen beperkingen aan het aantal of de aard van de gevallen die de raad aanwijst. Als de raad geen gevallen aanwijst, is het college in alle gevallen bevoegd. Wel vraagt een adviestraject meer tijd. Meer trajecten die veel tijd kosten past niet bij de doelstellingen van de Omgevingswet en gemeente om besluitvorming over initiatieven sneller en overzichtelijker te laten verlopen. Bijkomend nadeel is dat wanneer u meer gevallen aanwijst, dit de werklast verzwaaert.

Even voor het beeld: Afgelopen jaar zijn er een beperkt aantal VVGB aangevraagd (2 stuks beiden buiten de bebouwde kom). Ook de jaren daarvoor waren de aanvragen voor met een VVGB beperkt. Een beleidsneutrale overgang zal dit continueren en is in lijn met de uitgangspunten van de Omgevingswet.

1.3 Dynamische lijst kan uitgebreid of ingeperkt worden

De advieslijst is niet statisch. Dat geldt naast het adviesrecht ook voor participatie en delegatie. Het is een gezamenlijk ontwikkel- en leerproces. Daarom wordt voorgesteld om na één jaar deze besluiten te evalueren. Op verzoek van raad kunnen gevallen worden verwijderd, aangepast en toegevoegd worden. Bijgaande basislijst is een neutrale overgang. De lijst kan door de jaren heen worden aangepast aan de wensen van de raad.

1.4 Bij het beleidsneutraal overgaan wordt aandacht besteed aan de vier aangedragen punten in de opiniërende behandeling (adviesrecht).

Eerder is aangegeven in het besluitvormende raadsvoorstel (S2021-10258) dat één van de opiniërende punten p4 onuitvoerbaar is.

Met het beleidsneutraal overgaan wordt aandacht besteed aan P1 van de opinierende behandeling. Het buiten stedelijk gebied wordt onder de Wabo al beschermd en de Vvgb plicht komt hier al veel voor. Het beleidsneutraal overgaan ondervangt dit punt.

Voor P2 en P3 kan met beleidsneutraal overgaan geen expliciete aandacht besteed worden. Dit is daarom ook niet in het bijzonder verwerkt in bijgaande lijst. Ook heeft de Wabo hier niet concreet iets voor geregeld.

Middels dit voorstel worden in ieder geval de M.E.R. (Milieueffectrapportage) plichtige gevallen verplicht gesteld voor advies. Dit zijn de zwaardere milieugevallen. Bij het oprichten van een nieuw hoofdgebouw (binnen of buiten de kom) geldt ook adviesplicht. Dit kan ook om een (bedrijf)gebouw gaan die invloed kan hebben op het milieu. Verder

zullen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, groter dan 50m² advies plichtig zijn. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan vergistingsinstallaties of andere milieubelastende installaties groter dan 50m².

2.1 Het vaststellen van het Omgevingsplan is een bevoegdheid van de gemeenteraad, maar kan dit deels delegeren aan het college.

De gemeenteraad is het bevoegd gezag voor het wijzigen van het Omgevingsplan. De gemeenteraad kan deze bevoegdheid (voor een deel) delegeren aan het college. De grondslag hiervoor ligt in artikel 2.8 Omgevingswet.

Omdat het in bijgevoegd advieslijst gaat om gevallen, waarvoor het college eerder ook bevoegd was (wijzigingsbevoegdheid, kruimelregeling en de lijst VVGB gevallen), is er ook hiervoor geen verandering ten opzichte van de huidige situatie. Voor adviesplichtige gevallen waarbij om een wijziging van het omgevingsplan wordt gevraagd zal de raad bevoegd blijven.

3.1 Participatie wordt gezien als belangrijk onderdeel van de Omgevingswet.

Participatie is binnen de Omgevingswet belangrijk. Voor het bevoegd gezag is het zelfs verplicht. Het bevoegd gezag moet ervoor zorgen dat alle belanghebbenden hun mening hebben kunnen geven over een plan, zoals een omgevingsplan. Participatie kan namelijk onduidelijkheid wegnemen, zorgen dat men ingelicht is over plannen in hun leefomgeving en eventueel bezwaar voorkomen.

De Omgevingswet geeft in geval van buitenplanse omgevingsplan activiteiten de mogelijkheid om ook aan initiatiefnemers van een plan een participatieverplichting op te leggen.

De gemeenteraad wijst met dit besluit de gevallen (buitenplanse omgevingsplan activiteiten) aan waarbij participatie verplicht is. Initiatiefnemers moeten dan aantonen hoe zij participatie vorm hebben gegeven en wat zij met de resultaten daarvan gedaan hebben. Hoe de participatie bij de verschillende plannen er uit moet zien, zal nog worden uitgewerkt in een handreiking voor initiatiefnemers. Overigens kan overeenstemming over de plannen niet verplicht worden gesteld. De rechtsbescherming voor belanghebbenden blijft ook onder de Omgevingswet in stand.

Overigens zullen na inwerkingtreding van de Omgevingswet de meeste aanvragen omgevingsvergunning (bestemmingsplanafwijking) met de reguliere procedure (8 weken) worden voorbereid, waaronder ook de aanvragen omgevingsvergunningen die nu met de uitgebreide (26 weken) procedure moesten worden doorlopen. Hierdoor is er in het vergunning proces geen gelegenheid tot het indienen en beoordelen van zienswijzen. Het verplicht stellen van participatie, voorafgaand aan de formele aanvraag, bij advies plichtige gevallen kan als het ware de functie van de zienwijzenronde (van de uitgebreide procedure), overnemen. Dit komt overeen met de uitgangspunten van de omgevingswet.

Alternativen

Geen lijst of een aangepaste lijst vaststellen.

Kanttekenings/risiko's

1. Als de gemeenteraad geen besluit neemt over de gevallen waarin zij gebruik wenst te maken van het adviesrecht, komen alle initiatieven ter beoordeling bij het college te liggen.

2. Als hierboven al aangegeven, is het mogelijk om de lijst na inwerkingtreding van de Omgevingswet aan te passen, als blijkt dat er toch behoefte bestaat aan een aanvulling en/of wijziging van de lijst.

3. Op grond van de Omgevingswet zal de afdoeningstermijn voor omgevingsaanvragen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten ook 8 weken bedragen (met een mogelijkheid om éénmaal met 6 weken te verdagen). Dit kan mogelijk gevolgen hebben voor de vergadercyclus van de raad.

Finânsjes

Met een beleidsneutrale overgang zijn naar verwachting de kosten ook budgetneutraal in het kader van adviesrecht en delegatie. Participatie is een nieuw aspect. Dit was er nog niet onder de Wabo en kan, afhankelijk van de wijze van het faciliteren, voor meer kosten zorgen.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

n.v.t.

Kommunikaasje

Communicatie zal conform de vorige raadsbesluiten plaatsvinden. De gemeente zal inwoners op de hoogte stellen van de komst en de gevolgen van de Omgevingswet. De door de raad vast te stellen advies- en participatielijst zal te zijner tijd bekend worden gemaakt.

Yntegraliteit

Het adviesrecht en de verplichte participatie heeft rechtstreeks betrekking op de relatie tussen raad en college en de werkdruk van de raad zelf en van het ambtelijk apparaat. Daarmee behandelt het raadsvoorstel een overkoepelend thema.

Gearwurking

De bijgevoegde advieslijst is in de basis (vanuit rijksregeling) hetzelfde. Achtkarspelen heeft echter lokaal beleid met meer Vvgb vrijstellingen waarin een verschil zit.

De verschillen zijn duidelijk in beeld gebracht met kleur op de advieslijst. De Vvgb vrijstellingen van Achtkarspelen zijn overgenomen (blauw). Dit is lijn met de omgevingswet (vermindering adviezen).

Evaluaasje

Een jaar nadat de omgevingswet inwerking is getreden, kan bijgaande advies- en participatielijst worden geëvalueerd en indien gewenst aangepast en veranderd worden.

Burgum, 23 november 2021

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

secretaris,

burgemeester,

mevr. H.M. van Gils

dhr. drs. L.J. Gebben

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 23 november 2021, punt nummer: 11;

Beslút:

1. De bijgevoegde lijst adviesrecht vast te stellen, in welke gevallen een bindend advies wordt gevraagd aan de gemeenteraad;
2. Besluiten omtrent het al dan niet vaststellen van delen van het omgevingsplan te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders in die gevallen die niet adviesplichtig zijn volgens de omschrijving in de lijst adviesrecht als bedoeld onder 1;
3. Participatie te verplichten voor de gevallen die volgens de omschrijving van de bijgaande lijst adviesrecht adviesplichting zijn;
4. Deze besluiten uiterlijk een jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet te evalueren;
5. Bovengenoemde besluiten treden in werking op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tytsjerksteradiel van 16 december 2021.

De griffier,

De voorzitter,

Dhr. O.E. de Vries

Dhr. drs. L.J. Gebben